

Kronikk i anledning filmlansering

Nesten halvparten av oss kjenner noen som har vært utsatt for seksuelle overgrep som barn (Redd Barna). 21,2 % av kvinner og 7,8 % av menn har opplevd seksuelle overgrep eller krenkelser i barndommen (Thoresen & Hjemdal, 2014). Seksuelle overgrep skjer oftere, nærmere og er mer skadelig enn vi tror. Redd Barnas kampanje JEG ER HER har som mål at alle voksne skal få kunnskap og mot til å forebygge og avdekke seksuelle overgrep mot barn.

I den nyeste kampanjefilmen låner Henriette Steenstrup sin stemme til en 36 år gammel kvinne som vokste opp i en liten og lukket kristen menighet. Som barn ble hun utsatt for alvorlige seksuelle overgrep fra menn med åndelig autoritet i menigheten. Det som skulle være et trygt sted å vokse opp, ble i stedet utrygt, skadelig og farlig. Det var ingen voksne som brøt tausheten. Hun måtte bære den vonde hemmeligheten helt alene. Slik skal det ikke være. Barn trenger modige voksne i kirker og trossamfunn.

Redd Barna og Kirkelig Ressurscenter har felles engasjement og flere samarbeid lokalt og sentralt. Kirkelig ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep har i snart 20 år bidratt til åpenhet om at seksuelle krenkelser skjer i menigheter og kirker. Det skjer, men det skal ikke skje. Norske kirkeledere har også arbeidet med disse spørsmålene og gradvis tatt de mer på alvor. At kirkene står sammen mot vold og seksuelle overgrep, innebærer en forpliktelse til å møte overgrepfortellinger på en profesjonell og ryddig måte. De som kommer med sine historier skal bli hørt og trodd i kirker og menigheter.

Å møte trygge voksne som tør å vite, se og fortelle kan være avgjørende viktig for et barn. Historien til kvinnen i filmen viser hvor viktig det var at hun til slutt møtte en voksen som ga henne et sted å være, der hun slapp å være redd for å bli utnyttet og misbrukt. Alle voksne som møter barn og unge jevnlig må ha kunnskap og kompetanse om overgrep. Det gjelder også frivillige og ansatte i kirker og menigheter. Barn og unge lever sine liv også i menighetene. Kirkelige ledere må derfor gjøre mer for å forebygge, og også ha på plass beredskap når overgrep skjer.

For å *forebygge* at overgrep og krenkelser skjer er for eksempel ledererklæring, kurs og regler for unge ledere gode verktøy. Å være forberedt når man *oppdager og avdekker* overgrep og krenkelser innebærer blant annet å vite hvem man kan kontakte, hvordan en går fram for å ivareta de involverte og hvordan en forholder seg til menigheten og til media.

Trygge rom blir ikke til av seg selv – det trengs mot, handling og gjennomføringsevne for å hindre at barn går alene med mørke og vonde hemmeligheter. Kirkeledere i alle kirker og menigheter i Norge må ta ansvar og bidra. Sammen skaper vi trygge rom!

Solveig Fiske, biskop i Den norske kirke og styreleder i Kirkelig Ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep

Elisabeth Torp, prest og daglig leder Kirkelig Ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep